

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Кафедра спортивних ігор

Методичні рекомендації
для проведення практичних занять та організації самостійної роботи
з дисципліни **«Педагогічна майстерність тренера-викладача»**

для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем
зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Одеса – 2022

Рекомендовано до друку вченою радою
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(Протокол № протокол 9 від 28 квітня 2022 року)

Рецензенти:

Ірина ПАНАСЮК, кандидат педагогічних наук, доцент Одеського фінансово-економічного коледжу Київського національного торговельно-економічного університету

Борис ДОЛИНСЬКИЙ завідувач кафедри гімнастики та спортивних єдиноборств ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор пед. наук, професор

Упорядник:

Ганна ТІТОВА – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спортивних ігор.

Ганна ТІТОВА

Методичні рекомендації для проведення практичних занять та організації самостійної роботи з дисципліни «Педагогічна майстерність тренера-викладача» для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівня 3 року навчання зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт: метод. реком. Одеса: Університет Ушинського, 2022. 24 с.

Структура методичних рекомендацій відповідає плану та програмі навчальної дисципліни «Педагогічна майстерність тренера-викладача» для закладів вищої освіти педагогічного профілю. У методичних рекомендаціях відображено подано плани практичних занять з курсу, завдання для самостійної та індивідуальної роботи, критерії оцінювання виконаних завдань.

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Педагогічна майстерність тренера-викладача» складається з одного модуля .

Зміни освітньої парадигми в Україні спрямовані на модернізацію вищої школи та підготовку майбутніх фахівців високої кваліфікації в галузі фізичного виховання, які можуть конкурувати на ринку праці.

Основними умовами, які нині визначають напрями модернізації сучасної української освіти, є спрямування на розвиток творчого самостійного мислення студентів, їх професійних здібностей до майбутньої професійної діяльності, завдяки акцентуванню на творчу самостійну працю й підвищення активності у навчанні, використання активних методів у процесі навчання з метою ефективної професійної підготовки майбутніх фахівців. Все це також стосується процесу підготовки майбутнього тренера-викладача до професійної діяльності.

Дисципліна «Педагогічна майстерність тренера-викладача» є вибірковою для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівня 3 року навчання зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт

1. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Галузь знань Освіта/Педагогіка	Статус дисципліни: Вибіркова	
Змістових модулів - 1	Освітньо-професійна програма: Фізична культура і спорт	Рік навчання:	
		3-й	
Індивідуальні навчально-дослідні завдання: доповідь	Спеціальність: <i>017 Фізична культура і спорт</i>	Семестр:	
Загальна кількість годин – 210		5, 6	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	18 год.	
		Практичні, семінарські	
		36 год.	
		Самостійна робота	
		144 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		12 год.	
		Вид контролю: залік.	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 26 % / 74 %

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Професійна діяльність тренера-викладача» полягає у формуванні теоретичних знань про основи професійної діяльності та критерії визначення ефективності роботи тренера та його майстерності. Визначенні шляхів професійного самовдосконалення, з'ясуванні вимог до тренера, як фахівця і як особистості з лідерськими якостями, що є запорукою плідної практичної діяльності та можливостей конструктивної комунікації.

Основні навчальні **завдання** дисципліни «Професійна діяльність тренера-викладача»: ознайомити студентів з сучасними вимогами до результативної професійної діяльності тренера-викладача і її проявів в реальних умовах української дійсності; навчити студента розбиратися в функціях, стилях і моделях ефективно професійної діяльності і конструктивно комунікувати на діловому та особистісному рівнях в межах реалізації своїх посадових обов'язків.

Очікувані результати навчання дисципліни

знати:

- теоретичні та практичні основи професійної діяльності та критерії визначення ефективності роботи тренера та його майстерності;
- структуру діяльності тренера, складники та компоненти його професійної майстерності, функціональні обов'язки;
- вимоги до тренера-викладача як фахівця і як особистості з лідерськими якостями;
- критерії оцінювання рівня педагогічної майстерності тренера та шляхи його професійного і особистісного самовдосконалення;
- засади професійного спілкування українською та іноземною мовами у сфері фізичного виховання, фаховою термінологією; основи професійного дискурсу і етики ділової комунікації.

уміти:

- застосовувати теоретичні та практичні знання і навички у плануванні, організації та проведенні різних форм занять з фізичного виховання в обраному виді спорту;

- застосовувати сучасні методики та технології в організації та проведенні тренувальної роботи з різних видів спортивної підготовки;

- реалізовувати індивідуальний підхід у навчанні і вихованні спортсменів, а також дозуванні тренувального і змагального навантаження;

- сприяти гармонійному розвитку людини та застосовувати фізичні вправи з метою оздоровлення;

- спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, правильно використовувати фахову термінологію; володіти професійним дискурсом, дотримуватися етики ділової комунікації.

Демонструвати здатність і готовність до:

- Ефективної лідерської поведінки;
- Тестування на наявність лідерських якостей;
- Діагностики причин неефективного лідерства.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Розподіл годин практичної роботи студентів

№ з/п	Назва теми Форма заняття	К-ть годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1.			
1	<i>Дискусія. Доповідь.</i> Критерії педагогічної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності тренера.	8	
2	<i>Усні доповіді.</i> Функціональні обов'язки та структура діяльності тренера.	4	
3	<i>Усні доповіді.</i> Специфіка реалізації дидактичних принципів у спорті.	4	
4	<i>Семінар</i> Актуальність індивідуального підходу у навчанні та вихованні спортсменів.	4	
5	<i>Круглий стіл.</i> Сучасні моделі індивідуалізації в підготовці спортсменів.	4	
6	<i>Рольова гра, дискусія.</i> Сучасні технології вдосконалення рівня підготовленості спортсмена.	4	
7	<i>Рольова гра, дискусія.</i> Рівень майстерності тренера і вміння управляти колективом. <i>Письмове опитування.</i> Письмова робота.	8	
	Разом:	36	

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Розподіл годин самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	К-ть годин		Форма контролю
		Денна	Заочна	
Змістовий модуль 1.				
1	Критерії педагогічної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності тренера.	32		Індивідуальна, групова співбесіда усне опитування, перевірка практичних завдань
2	Функціональні обов'язки та структура діяльності тренера.	16		
3	Специфіка реалізації дидактичних принципів у спорті.	16		
4	Актуальність індивідуального підходу у навчанні та вихованні спортсменів.	16		
5	Сучасні моделі індивідуалізації в підготовці спортсменів.	16		
6	Сучасні технології вдосконалення рівня підготовленості спортсмена.	16		
7	Рівень майстерності тренера і вміння управляти колективом.	32		
	Разом:	144		

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЗА ЗМІСТОВИМ МОДУЛЕМ

Змістовий модуль 1. Сучасні вектори професійної діяльності та критерії визначення ефективності роботи тренера-викладача

Тема 1. Критерії педагогічної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності тренера. Сучасний тренер у педагогічній системі. Педагогічна система «тренер-спортивний колектив». Складники професійної майстерності та структура діяльності тренера. Критерії педагогічної майстерності та передумови підвищення ефективності діяльності тренера. Вимоги до діяльності тренера. Особистісні якості та авторитет тренера.

Завдання для практичної роботи

1. Сучасний тренер у педагогічній системі, який він?
2. Охарактеризуйте складники професійної майстерності тренера.
3. Охарактеризуйте критерії педагогічної майстерності тренера.
4. Які передумови підвищення ефективності діяльності тренера?
5. Які є вимоги до діяльності тренера?
6. Назвіть особистісні якості тренера.

Завдання для самостійної роботи

1. *Доповідь за темою «Сучасний тренер у педагогічній системі».*

(студенти працюють самостійно)

2. Аналіз особистісних якостей тренера.

Запишіть на аркуші 10 якостей, необхідних тренеру з ОВС.

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.

2. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : Навчальний посібник. 2-ге видання перероблене та доповнене. Київ: КНТ. 2018. 616 с.

3. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1. Бондарчук А. П. Периодизация спортивной тренировки. Киев : Олимпийская литература. 2015. 302 с.

2. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.

3. Сергієнко Л. П. Теорія та методика дитячого і юнацького спорту : підручник. Київ : Кондор-Видавництво. 2016. 542 с.

4. Тітова Г.В., Гурін Р. С., Яцій О. М. Стан рівнів акмеологічного становлення майбутніх учителів. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 72. Том 1. Київ: Видавничий дім «Гельветика». 2019. 290 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.

URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

Тема 2. Функціональні обов'язки та структура діяльності тренера.

Педагогічні та специфічні функції тренера. Компоненти діяльності тренера: проектувальний, конструктивний, організаторський, комунікативний і гностичний. Сучасні особливості структури підготовки тренера: базова, загально-теоретична; спеціально-теоретична; професійно-педагогічна; професійно-практична.

Завдання для практичної роботи

1. Які педагогічні та специфічні функції тренера.
2. Охарактеризувати компоненти діяльності тренера.
3. Описати сучасні особливості структури підготовки тренера: базову, загально-теоретичну; спеціально-теоретичну; професійно-педагогічну; професійно-практичну.

Завдання для самостійної роботи

Описати компоненти діяльності тренера: проектувальний, конструктивний, організаторський, комунікативний і гностичний.

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної

майстерності. Київ. 2018. 484 с.

2. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : Навчальний посібник. 2-ге видання перероблене та доповнене. Київ: КНТ. 2018. 616 с.

3. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1. Бондарчук А. П. Периодизация спортивной тренировки. Киев : Олимпийская литература. 2015. 302 с.

2. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.

3. Сергієнко Л. П. Теорія та методика дитячого і юнацького спорту : підручник. Київ : Кондор-Видавництво. 2016. 542 с.

4. Тітова Г.В., Гурін Р. С., Яцій О. М. Стан рівнів акмеологічного становлення майбутніх учителів. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 72. Том 1. Київ: Видавничий дім «Гельветика». 2019. 290 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.

URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

Тема 3. Специфіка реалізації дидактичних принципів у спорті.

Дидактичні принципи у спорті, актуальність їх застосування: принцип доцільності і практичності; принцип готовності; принцип керованості та підконтрольності; принцип позитивної мотивації; принцип систематичності; принцип змістовної та перцептивної наочності (полісенсорності); принцип планомірності і поступовості; принцип методичного динамізму та прогресування; принцип функціональної надмірності та надійності; принцип міцності і пластичності; принцип доступності та спонукальної складності; принцип індивідуалізованого навчання у колективі; принцип формально-евристичної єдності; принцип науково-раціональної та інтуїтивно-емпіричної єдності.

Завдання для практичної роботи

1. Розглянути дидактичні принципи у спорті.

2. Проаналізувати актуальність застосування дидактичних принципів.

Завдання самостійної роботи

Підготувати чотири дидактичних принципа по (Ю.К. Гавердовському, 1991; В.М. Платонову, 2004).

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.
2. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : Навчальний посібник. 2-ге видання перероблене та доповнене. Київ: КНТ. 2018. 616 с.
3. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1. Бондарчук А. П. Периодизация спортивной тренировки. Киев : Олимпийская литература. 2015. 302 с.
2. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.
3. Сергієнко Л. П. Теорія та методика дитячого і юнацького спорту : підручник. Київ : Кондор-Видавництво. 2016. 542 с.
4. Тітова Г.В., Гурін Р. С., Яцій О. М. Стан рівнів акмеологічного становлення майбутніх учителів. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 72. Том 1. Київ: Видавничий дім «Гельветика». 2019. 290 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.

URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

Тема 4. Актуальність індивідуального підходу у навчанні та вихованні спортсменів. Індивідуальний підхід у навчанні як засіб педагогічного впливу. Тренувальна та змагальна активність спортсмена з урахуванням його індивідуальних особливостей. Сучасні напрями індивідуалізації педагогічного процесу. Особливості формування індивідуального стилю діяльності тренера.

Завдання практичної роботи

- 1.Індивідуальний підхід у навчанні як засіб педагогічного впливу.
- 2.Тренувальна та змагальна активність спортсмена з урахуванням його індивідуальних особливостей.
- 3.Які сучасні напрями індивідуалізації педагогічного процесу?
- 4.Розкрийте особливості формування індивідуального стилю діяльності тренера.

Завдання самостійної роботи

- 1.Сформулюйте поради тренерів в організації особистісно орієнтованого навчання. Запишіть на аркуші 10 порад, необхідних тренеру з ОВС.

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.
2. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : Навчальний посібник. 2-ге видання перероблене та доповнене. Київ: КНТ. 2018. 616 с.
3. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1. Бондарчук А. П. Периодизация спортивной тренировки. Киев : Олимпийская литература. 2015. 302 с.
2. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.
3. Сергієнко Л. П. Теорія та методика дитячого і юнацького спорту : підручник. Київ : Кондор-Видавництво. 2016. 542 с.
4. Тітова Г.В., Гурін Р. С., Яцій О. М. Стан рівнів акмеологічного становлення майбутніх учителів. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 72. Том 1. Київ: Видавничий дім «Гельветика». 2019. 290 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.
URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

Тема 5. Сучасні моделі індивідуалізації в підготовці спортсменів.

Напрями індивідуалізації в процесі підготовки спортсмена: створення

передумов здорового способу життя; виховання морально-вольових якостей; застосування виховного потенціалу навчально-тренувального процесу; реалізація виховного впливу спортивного колективу; формування позитивної мотивації до самовдосконалення та самовиховання спортсменів; робота із «важкими підлітками».

Завдання практичної роботи

Розглянути напрями індивідуалізації в процесі підготовки спортсмена:

- створення передумов здорового способу життя;
- виховання морально-вольових якостей; застосування виховного потенціалу навчально-тренувального процесу;
- реалізація виховного впливу спортивного колективу;
- формування позитивної мотивації до самовдосконалення та самовиховання спортсменів;
- робота із «важкими підлітками».

Завдання самостійної роботи

1. Доповідь на тему: Індивідуалізація підготовки спортсменів як основа досягнення високого спортивного результату
2. Підготувати та записати заходи, які повинен провести тренер при вирішенні оздоровчих завданя

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.
2. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : Навчальний посібник. 2-ге видання перероблене та доповнене. Київ: КНТ. 2018. 616 с.
3. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1. Бондарчук А. П. Периодизация спортивной тренировки. Киев : Олимпийская литература. 2015. 302 с.
2. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.

3. Сергієнко Л. П. Теорія та методика дитячого і юнацького спорту : підручник. Київ : Кондор-Видавництво. 2016. 542 с.

4. Тітова Г.В., Гурін Р. С., Яцій О. М. Стан рівнів акмеологічного становлення майбутніх учителів. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 72. Том 1. Київ: Видавничий дім «Гельветика». 2019. 290 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.

URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

Тема 6. Сучасні технології вдосконалення рівня підготовленості спортсмена. Оптимізація організаційних форм тренувального процесу, застосування методів педагогічного контролю рівня фізичної, технічної і тактичної підготовленості. Основні та спеціальні засоби та методи інформування та комунікації в навчально-тренувальному процесі. Особливості підведення та налаштування спортсмена до змагань.

Завдання практичної роботи

1. Охарактеризувати оптимізацію організаційних форм тренувального процесу, застосування методів педагогічного контролю рівня фізичної, технічної і тактичної підготовленості.
2. Розглянути основні та спеціальні засоби та методи інформування та комунікації в навчально-тренувальному процесі.
3. Які особливості підведення та налаштування спортсмена до змагань?

Завдання самостійної роботи

1. Запропонувати та описати можливі форми організації тренувального процесу. Провести порівняльний аналіз.
2. Перерахувати методи педагогічного контролю, їх характеристика.

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.

2. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : Навчальний посібник. 2-ге видання перероблене та доповнене. Київ: КНТ. 2018. 616 с.

3. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1. Бондарчук А. П. Периодизация спортивной тренировки. Киев : Олимпийская литература. 2015. 302 с.

2. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.

3. Сергієнко Л. П. Теорія та методика дитячого і юнацького спорту : підручник. Київ : Кондор-Видавництво. 2016. 542 с.

4. Тітова Г.В., Гурін Р. С., Яцій О. М. Стан рівнів акмеологічного становлення майбутніх учителів. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 72. Том 1. Київ: Видавничий дім «Гельветика». 2019. 290 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.

URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

Тема 7. Рівень майстерності тренера і вміння управляти колективом. Педагогічні здібності тренера, їх значення і зміст. Роль та функції сучасного тренера в підготовці спортсмена. Загальні ознаки професіоналізму тренера: тренер - як ефективний керівник навчально-тренувального процесу; особистісні якості тренера; творчий підхід в побудові тренувального процесу. Конструктивна комунікація з колегами, спортсменами, судьями, батьками, вболівальниками, тощо – складова майстерності тренера.

Завдання практичної роботи

1. Розглянути педагогічні здібності тренера, їх значення і зміст.
2. Яка роль та функції сучасного тренера в підготовці спортсмена?
3. Які загальні ознаки професіоналізму тренера?
4. Охарактеризувати конструктивну комунікацію тренера з колегами, спортсменами, судьями, батьками, вболівальниками.

Завдання самостійної роботи

1. Описати роль та функції сучасного тренера в підготовці спортсмена.
2. Доповідь за темою (на вибір)
 - «Особливості соціально-професійної мобільності тренера в сучасних умовах».
 - «За що би я сказав своєму тренеру – дякую».

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.
2. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : Навчальний посібник. 2-ге видання перероблене та доповнене. Київ: КНТ. 2018. 616 с.
3. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1. Бондарчук А. П. Периодизация спортивной тренировки. Киев : Олимпийская литература. 2015. 302 с.
2. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.
3. Сергієнко Л. П. Теорія та методика дитячого і юнацького спорту : підручник. Київ : Кондор-Видавництво. 2016. 542 с.
4. Тітова Г.В., Гурін Р. С., Яцій О. М. Стан рівнів акмеологічного становлення майбутніх учителів. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 72. Том 1. Київ: Видавничий дім «Гельветика». 2019. 290 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.

URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом позааудиторної самостійної роботи здобувача навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і є необхідною умовою формування підсумкової оцінки з дисципліни.

Одним із найважливіших завдань вузівської підготовки є широке залучення здобувачів до наукових досліджень. Знання і уміння, необхідні для вироблення навиків навчально-дослідної роботи майбутні спеціалісти отримують впродовж всього періоду навчання.

Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання сприяє поглибленню і закріпленню теоретичних знань, отриманих здобувачами при прослуховуванні лекційного курсу та самостійному вивченню дисципліни, виробленню навичок аналізу соціально- економічних явищ та процесів.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується самостійно при консультуванні викладачем протягом вивчення дисципліни у відповідності до графіку навчального процесу. За навчальним планом на виконання одного ІНДЗ відводиться 6 годин.

В межах залікового кредиту ІНДЗ оцінюється і має вагому частку в підсумковій оцінці залікового кредиту.

Теми ІНДЗ:

№ з/п	Теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Критерії педагогічної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності тренера.		
2	Функціональні обов'язки та структура діяльності тренера.		
3	Специфіка реалізації дидактичних принципів у спорті.		
4	Актуальність індивідуального підходу у навчанні та вихованні спортсменів.		
5	Сучасні моделі індивідуалізації в структурі підготовки спортсменів.		
6	Сучасні технології вдосконалення рівня підготовленості спортсмена.		
7	Рівень майстерності тренера і вміння управляти колективом.		
8	Тема запропонована студентом		
	Разом	12	

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування активних і інтерактивних освітніх методів, серед яких: проблемна лекція, лекція-діалог, лекція-презентація, робота в малих групах, робота з довідковими, інформаційно-методичними джерелами, презентація результатів виконаних практичних та самостійних завдань, рольова гра.

Розподіл балів, які отримують студенти за результатами поточного і підсумкового контролю (залік)

Поточний контроль (практичні заняття, самостійна робота, письмова робота)			ІНДЗ	Сума
Теми	Бали	Разом		
Змістовий модуль 1				
Тема 1	0–8	0–80	0–20	0–100
Тема 1	0–8			
Тема 2	0–8			
Тема 3	0–8			
Тема 4	0–8			
Тема 5	0–8			
Тема 6	0–8			
Тема 7	0–8			
Тема 7	0–16			

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	зараховано
82–89	B	зараховано
74–81	C	
64–73	D	зараховано
60–63	E	
35–59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	Бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Студент бере участь у практичному занятті, але не виявляє ініціативи і бажання виконувати навчальні завдання. Студент не бере участі в практичному занятті, є лише спостерігачем або відсутній.
	1 бал	Студент бере участь у практичному занятті, проявляє ініціативу і бажання при виконанні навчальних завдань, виконує поставлені завдання практично без помилок, здатен аналізувати і інтерпретувати результати навчання.
Самостійна робота	0 балів	Робота не виконана, або виконана формально, студент не володіє матеріалом.
	1 бал	Робота виконана не в повному обсязі, спостерігається формальний підхід, студент слабо володіє матеріалом.
	2 бали	Робота виконана в повному обсязі, студент володіє матеріалом, частково проявляє елементи творчого підходу, але відсутня деталізація у виконанні, зустрічаються помилки.
	3 бали	Робота виконана в повному обсязі, студент володіє матеріалом, присутня деталізація у виконанні, саме виконання характеризується творчим підходом.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (доповідь)	0 балів	Завдання не виконано.
	1-7 балів	Завдання виконано формально і не повністю, обсягом, який складає 1/2. Зміст і структура роботи частково відповідає вимогам завдання. Наявна значна кількість суттєвих помилок.
	8-13 балів	Завдання виконане загалом формально не в повному обсязі, який складає 2/3. Зміст і структура роботи здебільшого відповідає вимогам завдання. Наявна незначна кількість суттєвих помилок.
	14-17 балів	Завдання виконано з творчим підходом містить авторські елементи, розгорнуте, але не в повному обсязі і становить 3/4 від обсягу завдання. Зміст і структура роботи переважно відповідає вимогам завдання. Наявні поодинокі помилки. Робота здебільшого характеризується змістовою цілісністю і послідовністю викладу матеріалу. Здобувач демонструє наукове мислення, але припускається помилок в умінні аналізувати, виконувати дослідницьку роботу, узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури.
	18-20 балів	Завдання виконано повністю. Продемонстровано творчий підхід, містить авторські елементи, розгорнуте і

		деталізоване. Зміст і структура роботи відповідає вимогам завдання. Робота характеризується змістовою цілісністю і послідовністю викладу матеріалу. Здобувач демонструє наукове мислення, уміння аналізувати, виконувати дослідницьку роботу, узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури.
--	--	---

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.
2. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : Навчальний посібник. 2-ге видання перероблене та доповнене. Київ: КНТ. 2018. 616 с.
3. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1. Бондарчук А. П. Периодизация спортивной тренировки. Киев : Олимпийская литература. 2015. 302 с.
2. Каплінський В. В. Професійне становлення майбутнього вчителя в процесі загально-педагогічної підготовки: теорія і практика : монографія. Вінниця : ТОВ «Твори». 2018. 492 с.
3. Криштанович С. Формування професійної компетентності майбутніх спортивних менеджерів: наукові підходи. Теоретико-методологічні основи розвитку професійної освіти і навчання. 2017. С. 44-48.
4. Лянной М. О., Карпенко Ю. М., Кукса Н. В. Методологічні основи розвитку професійної компетентності фахівців фізичної культури і спорту. *Фізичне виховання та спорт*, (3), 2021. С. 89-97. URL : <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2021-3-13>
5. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.
6. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения : учебник. Киев : Олимпийская литература. 2015. 752 с.
7. Сергієнко Л. П. Теорія та методика дитячого і юнацького спорту : підручник. Київ : Кондор-Видавництво. 2016. 542 с.

8. Тітова Г.В., Гурін Р. С., Яцій О. М. Стан рівнів акмеологічного становлення майбутніх учителів. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 72. Том 1. Київ: Видавничий дім «Гельветика». 2019. 290 с.

9. Шинкарук О. Стрес та його вплив на змагальну та тренувальну діяльність спортсменів. Фізична культура, спорт та здоров'я нації : збірник наукових праць. Випуск №3 (22). Вінниця. 2017. С. 469-476.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.
URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>
2. URL : <http://www.lsl.lviv.ua> Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника.
3. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». <http://www.library.ukma.kiev.ua>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
URL : www.nbuv.gov.ua
5. Інституційний репозитарій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Факультет фізичного виховання і спорту. URL : <http://93.183.203.244/handle/123456789/7>

Навчальне видання

Ганна ТІТОВА

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА
ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ
ТРЕНЕРА-ВИКЛАДАЧА»**

для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем
зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт